

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,

a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓ-HIVATAL:

Kézdi-Vásárhelyt:

Csik-Szeredában:

Székely-Udvarhelyt:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

T. Nagy Imre, szerkesztő lakásán.

Dr. Kádbé Ferencz, szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények, valamint előfizetési pénzek, hirdetések, nyiltterek stb. mindhárom szerkesztőségben és kiadóhivatalban elfogadtatnak.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi, hetenkint jelenlegi nagyságában 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt. — kr.
Fél évre 3 frt. — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy Imre szerkesztőhöz küldendők, vidékről legzélszerűbben postautalvánnyal.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

A bírói kar.

Sz.-Udvarhely, 1882. ápril 1.

Ülni az asztal mellett; évekig nem tenni egyebet betűk nézésénél, mit lelketlen prókátorok még azáltal is nehezé tesznek, hogy igaztalan gondolatokat öltöztetnek abba, és szolgáltatni az igazságot örömben-búban egyaránt, részrehajlástalanul; míg más, ifjúságát vagyonszerzésre és arra fordíthatja, hogy övének eljövendő nehéz napok vagy nem várt csapások esetére az élet eszközeit legalább biztossá tegye: addig poros iratesmagok közé temetkezni s elvont, lélekölő themákat interpretálni szakadatlanul; nem birni még szünnapokkal se, hogy a kifáradt lélek kellőleg regenerálhassa magát; megszámlolni filléreket a jövedelmet, mikor kiadás alá kerül, mert az egyszerű megingott egyensúlyt háztartásában semmi földi erő nem lenne képes helyrehozni ismét;

gyermekei jövője felett való aggodalmában kora idő előtt megöszülni... ez pályája, tiszte, sorsa és jövendője a magyar justitia napszámósaianak!

22—30 évig öt-hatszáz forint javadalmazással küzködik, s végre midőn hosszas türelem, megfeszített munka és jó nagy részt elpazarolt ifjúság után dotatiója megüti az egyezer és néhány száz forintot, mikor tehát lelke a költészet köntösét s az ifjúság nyimbusát már-már leöltözté: akkor megnősülhet, hogy szerezze naponként újraszülető aggodalmakat és vennie magára azt a nagy kötelességet, mely a küzdelemben áll, hogy lehetőségeit nem szélesbítheti s vagyonforrásait még akkora törekvés sem szaporíthatja.

A mellett ellene áll a borzasztó felelősség, mit önérzete parancsol reá, mit disciplinális hatósága ület meg vele, és a mit le a legutolsó illetékösszegig a pénzügyi közeg is szemébe dobhat.

Kétségtelen, hogy a magyar bírói kar történelmileg szép és magasztos multa pillanthat vissza, s igaz, hogy helyzete, kivéve talán a nobile officium korát, annyira független és európaias nem vala, mint manap; de tény az is, hogy főleg alsóbb bíróságaink anyagiilag szerfelett nyomasztó existenciában vannak. E bírói kar corumpálva nincs még; önérzettel, férfiasan teljesíti tisztét; ám kérdés, ha nem segítünk, hogy az életgondoktól lehetőleg mentesítsék, kérdés, mondom, hogy a jövendőben számolhatni-e, mikép az igazság-

szolgáltatás önzetlen férfiak kezében maradand?

Aligha! Az igazságszolgáltatás politikája nemcsak a materális törvényekkel, a processualéval, a jogalanyokkal, a nép erkölcsi fejlettségével számol. De számolnia kell az individuumokkal, kik a serpenyőt, miben az igazság kiosztatik és a pallost, mivel a bűn megtorlatatik, kezeikben tartják. És számolnia kell ezeknek egy intellektualis, mint anyagi képességei- és erőivel, és igen a helyzettel, melyben azok vannak!

Tisztes bírói kart, minő az angol, alapos készütséggűt, minő a német és függetlent, minő a francia, követelünk. Nem indokolatlan tehát az ellenvetés is: ám adják meg ahoz a létfeltételt, a függetlenség első alapját: a mentességet az anyagi gondok alól.

A törvényhozás elodázta a kérdést; de maga a tény, hogy a kérdés a sán dorutezai patotában végre-valahára felvettett: valószínűvé teszi, hogy nem-sokára meg is fog oldatni a humanusnak.

És e megoldásnak humanusnak, fennköltnek, nem piczuláskodónak kell lenni.

A bírótól a társadalom, az egyes, a jogkereső fél, a fiskális oly sokat követel! Illő tehát megadni annak is, mivel ezekre képpé válik: a dotatio fel-emelését.

Sajgó.

Országgyűlés.

A képviselőházról.

A közgazdasági referens ügye márcz. 30-án váratlanul gyors véget ért a házban.

Nem kérde, hogy mit tettem, míg távol valék, s nem, hogy időm hogyan telt, csak annyit:

— Szeret-e még, úgy mint mikor itt vala?

— Nem úgy! ... Még jobban! ezerszer jobban, én édes kicsiségem! ... S maga?

— Oh, én azt nem tudom. Nekem úgy fáj az a tehetetlenség, hogy nem tudjuk érzéseinket egy kifejezni, azzal a lánggal, örvöngéssel, égő melegséggel, a mi idebenn tombol, sugárzik a szívből! ... Hogy miként szeretem!? ... Hát ki tudná azt ki-mondani? szeretem! s nézze ezt az én szememet, égő arcomat, lüktető szívemet; nézze ezt a gyönyört, mely előmlik egész valómon, úgy, a mint itt állok maga előtt s kérdezze ezeket, hogy miként szeretem én magát!

Csak leült kicsiny asztalához s míg én feje fölött néztem, írta:

„Adósságos kötelezvény.“

„Én alólírott Erzsike, beczés néven az „én gagyás kis galambom“, ezennel elismerem és adom tudtára mindenknek, a kiket illet, hogy az én Sándoromtól, egyetlen hű szívtől, mai alább kiírt napon felvettem egyszerre, egészben, hiánytalanul, az én ajkaimra leszámlálva egy millió kétszáz ezer hosszú és édes csókot, azon szoros magam kötelezése mellett, hogy azokat 24 óránként 50%-al kamatoztatva, az én egyetlenem kérésére bárhol, bármikor, bármekkora részösszegben ajkaira, homlokára, ar-

Hirdetések közlési díja:

minden egy hasábas 1 garmond sorért vagy annak térfogatáért 4 kr. s minden egyszeri közlés után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdetményt a kiadóhivatal árkedvezményben részesít.

A „Nyilttér“ rovatban közlendő cikkek soronkint 10 kr. díjért közöltetnek.

Szavazásra kerülén a dolog, a javaslat nagy többséggel elfogadtatott.

Nagyobb szabású vita indult meg a közös zárszámadási leszámolások alkalmából vámpjvedelmi tételeken túl Magyarországra eső tartozás megállapításáról szóló javaslat tárgyalásánál. Az a kifogás ellene, hogy átruházási jogot ad a közös kormány-nak a restitucio ügyében s ezzel a vámpjvet quasi közössé teszi. Ezért szólalt fel Falk és Szilágyi. Láng előadó az ügyállást deríté fel szabatos előadással s a bonyolult kérdésnek alapos tanulmányra való precizozásával.

A vita mult hó 31-én folytattott. Szóltak még Madarász József, b. Orbán Balázs a javaslat ellen. A ház a javaslatot azonban általánosságban és Falk módosításával részleteiben is elfogadta. Az ünnep-előtt utolsó ülés f. hó 1-én tartatott meg. Ezen ülésben kérvények tárgyalattak. Az ülés végén Tisza K. belügyminiszter válszolt Bartha Miklósnak a kolosvári Károlina kórháznál felmerült visszaélések tárgyában beadott interpellációjára s ígérte, hogy a kórház kezelését szigoruan fogja megvizsgáltatni.

A főrendi házból.

A főrendiház márcz. 30-án Mailáth György elnöklete alatt ülést tartott.

Elnök meleg szavakban emlékezik meg Györy László grófról, kinek elhunytá felett a főrendiház jegyzőkönyvileg ad részvételnek kifejezést.

Péchy Jenő a képviselőház jegyzője áthozza a képviselő házban tegnap és ma

czára lecsókolom, visszacsókolom és reácsókolom.“

„Elismerem, hogy ez az én szerelmes kis valóm úgy, a mint itt van: testestől, lelkestől, csalogató szemeimmel és ölgető két karommal, valamint fehér kis kebelemmel együtt, egészben, kizárólag, visszavonhatatlanul, feltétlenül és meg nem másíthatólag, — az én egyetlenemnek tulajdonát, kizárólagos és örökös birtokát képezi és sem hozzám, sem lelkemhez, sem szívemhez rajta kívül senkinek semmi joga nincs és nem leszen sem ezen, sem a más világon.“

„Írtam az én virágállványos kis szobában, Albertfáján, a boldogságnak 1882. esztendejében, januárius hava 15-én; írtam és megtartom ma is és mindörökre; Isten engem úgy segéljen!

Erzsike.“

Azzal lecsapta nagy és vig nevetés között a tollat s odaugrott mellém, hogy az 50%-os kamatoknak az napi járulékát én, az uzsorás hitelező, felvehessem! ...

Ne csodáld tehát, kedves barátom, ha nagyon megszerettem azt a kopár utat, mely Albertfájáig viszen.

Jövvőre többet.

Isten veled!

K. F.

A „Székelyföld“ tárczája.

Sárga lombok.

I.

Mig tart a nap, gondolkozom felőled,
Az éjszakákon rólad álmodom;
Hiába mind! Nem tudlak elfeledni,
Előttem állasz éjjel s nappalon!

Ha lelked is így vívódik, leánya,
Mint én vívodom szünes-szüntelen:
Ah, mily nagyon boldogtalan lehetsz te,
Milyen nagyon, én édes Istenem!

II.

Csak ennyit írtál: „Jobb, ha válunk!“
S örökre elhamvadt a láng,
Mivel szerelmünk Istenének
Közös oltáron áldozánk ...

S azóta eljárt újra egy év,
Tavasza, a nyár s tél újra jött,
S én egyre szítom ezt a lángot
Megcsalt, kijátszott szívm fölött! ...

Timon Sándor.

Tavaszi virágok.

(Apró rajzok.)

Kedves barátom!

Egy kedves kis szoba, még télen is tele rezedaillattal, mosolygó napsugárral és azzal az el nem mondható édességgel mely előmlik a fiatal nőnek ruháján, babrássággal teljes kézi munkáján, asztalán; —

elfogadott törvényjavaslatokat, melyek a hármass bizottsághoz utasítottak. Cziráky gróf indítványa folytán elhatározott, hogy a bizottság azonnal tárgyalni fogja ezen törvényjavaslatokat s e végett az ülés délután 1 óráig felfüggesztetik. Előbb azonban Vécsey József b. a következő interpellációt intézi a honvédelmi miniszterhez: Hisz-e ő excellenciája, ha a közös hadsereghez tartozó katonaság országos közhasznú munkák végzésére a szolgálat hátránya nélkül és a közügy lényeges gyarapodására alkalmazható legyen? Ha hiszi, szándékozik-e a nm. m. kir. kormány ő felségének részletes felterjesztést tenni? — Kiadatik a honvédelmi miniszternek. Elfogadtattak a dunahajózási aktához való pótegyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat. Az ülés ezután d. u. 1 óráig felfüggesztetett.

Az újonnan megnyitott ülésben Cziráky János gr. bemutatja a hármass bizottság jelentését a képviselőháztól ma áthozott törvényjavaslatokról, melyek tárgyalás alá vétetvén, változatlanul elfogadtattak. Ezzel az ülés véget ért.

A főrendiház április 1-én tartott ülésében Duka Ferencz a képviselőház jegyzője áthozta a képviselőháznak elfogadott két törvényjavaslatot. A filloxa ellen kövendő rendszabályok ügyében Bernben kötött nemzetközi egyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat azonnal tárgyalás alá vétetett s Kemény báró miniszter indoklása után változatlanul elfogadtattak. A vámrésztitucióról szóló törvényjavaslat a hármass bizottsághoz utasított.

Elnök jelenti, hogy az ünnepek előtt több érdemleges ülés nem tartatik.

Haynald Lajos bibornok érkezik az elnöközt életi.

Ezzel az ülés d. u. fél két órakor véget ért.

Népünk erkölcsi és anyagi sülyedésének főbb okai.

Kézdi-szék, márcz. 23.

II. Az iszákosság.

(Folytatás.)

Az iszákosság ocsmány bűn, mert az iszákos, mértékletlen ivása által, bemocskolja és eltorzítja magát az Isten képét, melyre a szent írás szavai szerint Isten az embert teremtetette, s ezáltal önmagában megfosztja az embert emberi méltóságától. S míg testét egyrészt elundokítja, addig képtelenné, tehetetlenné teszi minden munkára, elvonja szép rendeltetésétől; végül elsatnyítja, megbénítja, megfosztja virágzó egészségétől, az élet legdrágább kincsétől, s rövid idő múlva sirba taszítja.

A lelket pedig megfosztja magasabb tehetségeitől, a józan, igazságos és nemes gondolkodásmodtól és ténykedésektől. Sőt alábbvalóvá teszi az embert az állatnál.

A részeges ember önmagának veszedelme, tökéletes csapás a családra és társadalomra. Feldulja egy-egy családot és községeket békéjét, jólétét s veszélyezteti az élet- és vagyonbiztonságot; megrabolja a szívet, megfoszt másokat a jó hírnév és becsület drága kincseitől.

Képes a részeges ember a legnagyobb bűnök elkövetésére. Az eget verő káromkodás, hazugság, rágalom, piszkolódás, hamis eskü, hamis tanúság, esküszegés, utonállás, öldöklés, gyilkolás, rablás, veszekedés s más, napirenden levő bűntények és kihágások nagyobbára az iszákosság szüleményei és kibuvó lyukak a bűntényeknek a törvények szigora által leendő fenytéke alól. Ez vagy ama bűn részeg állapotban lett elkövetve, tehát nem jöhet számítás alá.

Hány szülő van, ki gyermekeitől vonja meg az utolsó falat kenyeret, hogy a korcsmában azt megihassa s szegény gyermekeit éhen és meztelen hagyja szenvedni! Hány ilyen apa és — fájdalom! — hány ilyen anya is van!

Pedig az iszákosság megboszulja magát a késő unokákban is, mert az iszákosok romlott vére átmege az ivadékokba, végül pedig megöli magát a legnemesebb fajt és megsemmisíti a legvirágzóbb családot.

A részeges ember utálat és megvetés tárgya és fekélye nemcsak a családnak, hanem a társadalomnak is.

Ma az emberek nem is tartják jólakásnak, ha a gazda vendégével együtt meg nem részegedik.

Nem lehet menyegző, baráti összejövetel, keresztelés, tor, vásár, ismerkedés s más összejövetel ital nélkül.

A pálinka pedig a legtöbb orvos bizonyítása szerint még kis mértékben is lassan, de biztosan öli meg. Nagy mértékben használva pedig, tapasztalat szerint, rettenő pusztító fekély, sőt valóságos dögvész a társadalmon.

(Vége következik.)

Csikmegyében termesztésre ajánlható gyümölcs fajok. *)

(Felolvastattak a csikmegyei gazdas. egylet igazgató választmányának 1882. márczius 8-án tartott ülésén.)

(Vége.)

Az elmondottak annak tájékoztására hozattak fel, hogy ifjú együletünk minő irányelveket követ, melyeket hatáskörében megindított, és minden törekvése oda irányul, hogy azokat a gyakorlati életben érvényesítse.

Szükséges megemlíteni, hogy éghajlatunk mostoha és zord, levegőnk inkább nedves, mint száraz; nappal a meleg hirtelen lehül, éjszakáink többnyire hűvösek; azonban az aszály és rovarok bántalmának nem vagyunk annyira kitéve, mint más, alantabb fekvő vidékek. Talajunk kötött és agyagos, vizenyős és kavicsos.

Látni való tehát, hogy nálunk mily nagy szorgalommal és szívós, kitartó munkával lehet eredményhez jutni, de a munka mégis meghozta áldásait kielégítő sikerrel.

Kipróbált almák:

1. Nyári piros Kálvil. Érik agusztusban, piros csikos alma, közep nagy, porhanyó, leve cukros és gyengéd savanyúval emelt, hamar és bővön terem.

2. Citrom alma. Érik októberben eltart február végéig, rövid száru, a galyához lapulva jól kinövi magát, szép és egészséges, napos oldalát gyengepir futja be; éréskor gyenge sárga színt vesz fel, és festőileg pompázik az asztalon. Ize üdítő, kellemes zamatu, finom savanyúval emelt, vidékünk megbecsülhetlen kincse.

3. Téli arany pármén. Érés ideje nálunk december januárra esik. Jókor nagy, szabályos sárgás piros csikokkal behintezett. Fáját jól üli, ize finom, kellemes, gyenge savanyos, valóságos uri alma.

4. Parker Kormos. Érik decz. febr. végéig. Jókor nagy, korán és sokat terem és igen becses háztartási gyümölcs, a fáját jól üli, éghajlatunkat kedveli, szép alakú, egyik oldalára a nagyobbak domborultabbak, bőre száraz és érdes. Éréskor alig sárga és vörhenyös. Utoljára megráncozódik, de azért kellemes és borízéből mit se vesz.

5. Danczigi bordás. Érik decz. febr., közep nagy kupos alakú osztványos. Erősen piros és zsíros tapintatu, mely a Bauman renetjéhez sokban hasonlít. Fáját jól üli, fonyadástól ment és értével illatos, kellemes borizzal és bő cukros nedv tartalommal.

6. Sikulai alma. Érik januárban és eltart májusig, valóságos téli gyümölcs. Közep-nagy. Gömb alakú, színe sötét vagy mocskos piros, husa kemény, alig savanyúval fűszerezett, korán és bővön terem. Fáját jól üli, és a faizmosodásával, gyümölcse is mindig nagyobodik. Vidékünk hasznos és becses gyümölcse; ez őseredetileg valóságosan székely alma volt és származását a „Siculus“ latin szótól vette, 1869-ben először a cs.-szentmártoni gyümölcs-telep hozatta ide be, de hasonlással, mint régi

*) E szakértelemmel készített jelentést a gazdasági egylet választmányának külön kinyomtatni és a tagoknak szétosztatni határozta. Szerk.

ősi fajalma Kásonban és Cs.-Szentgyörgyön található, melyet a múlt század végén Gál nevezetű tisztartó, (később pálfí nevet vett fel) magával hurcolta ki Sikula nevű oláh faluba tenyésztés végett.

7. Muskotály, vagyis Török muskotály-alma. Érés ideje december február végéig, közepnagyságú alakja tojásdad osztványokkal. Bőre fénylő zöld, értével átsárgásodik, némely évben a napos oldala gyenge pirral behintezett. Husa leve, ezukros, muskotály fűszer ízű. Egészen vidékünkre való.

8. Batul és Ponyik mult évben keveset termettek. Hogy lesznek-e vidékünkre alkalmasok, még a jövő fogja igazolni.

Körték.

9. Vilmos. Érik szept. Nagy és sárgás, szép napos oldala pirral hintezett. Alakja buczkós, hasas, zöld bőre citromsárgába megy át. Ize pikáns, olvadó, kevés savanyúval emelt. Termelésre ajánlható.

10. Ananási körte. Érik szept. októberben. Közep nagy, hasas csigaalakú, buczkós bőrrel, eleinte élénk zöld, értével sárgás zöld. Későre kezd teremni, de akkor rendesen és bővön terem. Ize kiválóan üdítő és gyenge borizzal emelt és fűszer zamatu, gyümölcse helyét jól állja a fán s fája jól telel. Vidékünkre való.

11. Tongrei. Érik október végén és novemberben, közepszerű nagy, kupalaku és hasas, korán és bővön terem. Fáját jól üli, színe fényesbarna, finom rozsdamázzal bevont. Ize kitűnő, leve rendkívül bő, fűszeres élénk savanyúval emelt. Vidékünkre ajánlatos.

12. Izambert. Érik októberben, közep nagy, alakja szabálytalan, hasas, bőre érdes, szennyes vörössel behintezett. Ize szétolvadó. A Napoleon vajonc izénél némelyek még előbbre becsülik. Fája csuf és nem terem oly bővön, mint izére nézve hason társa. De uri gyümölcs.

13. Napoleon. Érik novemberben. Jókor nagy alakja hasas, szára felé szabályosan hegyes. Korán, bővön terem. Fáját jól üli. Bőre élénk zöld, értével sárgába átcsapó. Ize oly finom, leve oly bő és ezukros, hogy nem enni, hanem inni kell, a körték királya és termelésünk nem eléggé ajánlható. A megköstölő emléket viszi magával.

14. Téli esperes körte. Érik októberben, eltart április végéig. Alakja nagy és szabálytalan, buczkós. Bőre vastag és szennyes zöld. Sokat és bővön terem. Igen becses téli gyümölcs. Ize igen felséges. Egy gazdasági kertből se volna szabad, hogy hiányozzék.

Nemes szilvák érési renddel.

15. Jefferson szilva. Érik, aug. végén, szeptember elején. Igen hasznos. Szépen és bővön terem.

16. Altham ringloja Érik mint a fennebbi.

17. Walesi herczeg. Érik szeptemberben.

18. Washington szilva, szept.

19. Kirke szilvája. Érik szeptember végével.

20. Pondmagonca. Érik szept. végén.

21. Muskotály szilva. Érik szept. végén.

22. Olaszbesztercei. Érik október elején. Ez a szilvák királya. Mindezeket nálunk nagy sikerrel lehet tenyészteni, meglepően szépen kifejlődnek, s mint házi csemege-gyümölcsöket tenyészteni igen czél-szerű.

23. A nemes cseresznye és meggy nálunk nehezen fejlődik, fája későre nő és kevés gyümölcsöt hoz, azért nem ajánlható.

Csik-Szt-Márton, 1882. márcz 8-án

Márton Ferencz,
választ. tag.

Levelezés.

Csik-Szent-Domokos, 1882. márcz. 28.

(Erdőpusztítások. Cserép-és téglagyarak létesítése.)

Bátran adhattam volna ezen czikkemnek „közégi nyomorúságok“ czímet, azon-

ban oly sok van e fajtaból nálunk, hogy a „Székelyföld“ e valóban becses lap, egy egész számát kellene e czélra igénybe venni. Azért tehát csak némely általános és feltűnőbb dologra szorítkozom, és nem szándékom egyes községek speciális nyomorúságát itt kiemelni.

Ha az ember megyénk kies völgyében utazik, szorongó kebellet tekinthet a jobb-ról is, balról is égne emelkedő csupasz, letarolt hegyeinkre s mintegy önkénytelenül sohajthat fel: mi lesz maholnap velünk, ily gazdálkodás után mit hagyunk mi gyermekeinknek?

Bizony jó atyafi! ha másképp nem gondolkozunk s ha gyakran ok nélküli csapásra felemelt fejünket valamely felsőbb hatalom olykor-olykor fel nem tartóztatja, a még imitt amott meglévő kevés erdőségeink is szemlátomást elpusztulnak.

Ha tehát volt valaha idő, mely minket okszerű gazdálkodásra megtanítson, ugy ezen idő a jelen.

Nézzünk csak kissé körül e völgyben, hol kaszálóink és a községek közelében lévő szántó földeink vannak. Miért kerítik be jó atyafiak azokat? Miért különítik el azon kis parcellákat egymástól? hisz megérnek azok egymás mellett bekerítetlenül is békésen. Azután mire való a kertben a kert? Gondoljuk meg, hogy az évenként e czélra több ezer számban levágott csapás, — ha azokat az erdőben felnőni engedjük volna, — megélhetési viszonyainkban másképpen ézerszer hasznosabb szolgálatot tennének nekünk. — Gyakran csodálkozunk azon, mi lehet az oka a gyakori kiöntések- és árvizeknek? Én azt hiszem, hogy ha a községeink felett és közelében volt erdőségeinket ki nem irtjuk, s ha volna most is, mi hosszas eszénél a vizet feltartóztatná, szét osztaná a völgyekben és hegyoldalon, ritkábban panaszodhatnánk a nagy vizek miatt. Csodálkozik továbbá az öreg gazda azon, hogy az ő — nem a Lőcsey, — hanem az öregektől örökölt kalendáriuma szerint a szelek irányából és felhők járásából merített idő-jóslatában gyakran csalatkozik. Ezen csalódásnak is egyik oka erdeink pusztulása.

Erdőink rohamos elpusztulásának oka továbbá az erdők közötti legeltetés ugy a nagy, mint az apró marhával, mert az erdőbeni legeltetés az erdőre nézve nem csak azért veszélyes, mivel a kisebb események lelegettetnek, letapostatnak és mert a fák kérgei meghántatnak, hanem azért is, mert a pásztorok által gyakran ott feledett tűzből gyakran erdőtüzek származnak.

Addig is tehát, míg a már meglévő erdőtörvény a gyakorlati életbe átvitetnék, felette kívánatos, hogy a csapással kiterfelek általában szüntetessenek be, s ott, hol valamilyen kerítés feltétlenül szükséges, az inkább élő kerítés vagy sánczolás által eszközöltessék. Szükséges továbbá erdeink megóvása tekintetéből, hogy a legeltetés az erdők között és azok közelében tiltassék. Továbbá, hogy a használatra bocsátott erdő táblákra osztassék fel, a tábla levágásokor pedig magfák hagyandók meg.

Erdőink nevelésére és megóvására lényeges befolyással leendő minél több cserép-és téglagyár felállítására. Ezen gyárak felállítását sok minden tekinteten kívül még abból az indokból is bátorítok, mivel tudvalevőleg a megyében a szalma-fedelek levonására engedélyezett határidő maholnap lejár. Nézetem szerint pedig az, hogy a szalma-fedelek fátetözetekkel cseréltesse fel, már erdeink megóvása tekintetéből is nem lehetett szándékában a megyei t. törvényhatósági bizottságnak.

László Ferencz.

Szinészet.

K.-Vásárhely, 1882. április hó.

Keddre (márcz. 28.) „Kósza Jutka“ népszimnű volt kitzitve előadásra. Még fél 8 órakor baljóslatu csend honolt a színházban. Öt perczenkt jelentkezett egy-egy szomorú alak, mely nesztelen léptekkel sietett helyét elfoglalni. Nyolcz órakor már annyira szaporodott a közönség, hogy min-

den padra jutott egy ember. A csengettyű megszólal, a függöny felgördül s kilép Kovács ur, ki is „sajnálatos szívvel“ kijelenti, hogy nem lesz előadás. Hatalmas drámai hangon fejt ki az okokat, melyek miatt a mai előadás elmarad; merészen lerántja a leplet a pénztárról, mely csak 2 fnt 60 krt tartalmaz s így az előadás meg nem tartható. A közönségnek meg kelle elégednie „Kősa Jutka“ helyett e nagyszabású szónoklattal.

Csütörtökön (márcz. 30.) „Az igmándi kis pap“ adatott középszámu közönség előtt. E darab egyike legjobb népszínműveinknek. Meséje kitűnő, az események természetesen folynak egymásból, alakjai eredetiek, nyelvezet erőteljes; az egész darabon a keresetlen egyszerűség csínja ömlik el, s s mi csak gratulálhatunk a színigazgató urnak, hogy e kitűnő darabot előadhatási jogát, habár áldozattal is, megszerzte. Az előadás teljesen sikerültnek mondható. Ferenczi ma is, mint mindig, kitűnően játszott. Annyi humorral s annyi bensőséggel állítá elénk a derék falusi néptanító rokonszenves alakját, hogy csupa öröm volt nézni. Váradi Rózsa (László Zsuzsa) nézve teljesen osztjuk egyik tisztelőjének lelkes felkiáltását: „ugy játszik, mint egy kis angyal!“ Sok ügyességgel és könnyűséggel személyesíté a tudományos szobaleányt. A hőbortos regényesség, a fél-szobg tudakosság, a szerelemföltés nevétséges tényei híven, ügyesen lettek felfogva és alakítva. Váradi Emma és Váradi Dezső jól játsztak. Szikszaynak érzéletes játéka mellett meg kell dicsérnünk ügyes maszkirozási képességét. Ferencziné kitűnően játszott, hanem dalai nagy próbára tevők a közönség hallérzékeit. Alig lehetett volna találni a silány zenekíséret- és énekek két hangot, mely egyforma vagy csak rokon is lett volna, mintha elhatározták volna a zene-értő füleket halálra kinezni kétségbeesztő dissonanciájukkal. Tanácsoljuk tehát, hogy jövőre nézve, ha Ferencziné nem tud elkészülni az előadandó darab új dalaival, inkább énekeljen a régi gyöngyökből, mert a közönség szívesebben elhallgat akármely ismert jó dalt, mint egy rossz újat. Igen sajnálók, ha azon szép renomé, mit eddig szép hangjával szerzett, ily módon csökkenené továbbra is.

„Az igmándi kis pap“ a társulat által még egyszer elő fog adatni, mire felhívjuk ismételtlen a közönség figyelmét.

Szombaton (ápril 1.) Váradi Rózsa jutalomjátékául Moliere „Képzelt beteg“-e került színpadra. A színház szorongásig megterelt néző közönséggel. Az első jelenetben tapsviharral és egy csinos virágcsokorral fogadtattott a jutalmazandó. A csokor fehér szalagján aranybetűkkel a következő felirat diszlott: „Váradi Rózsanak Tisztelői. K. Vársárhelyt, 1882. ápril 1.“ Ezenkívül még két gyönyörű kaméliacsokorral is megtisztelté a közönség kedvencét. Váradi Rózsa teljes odaadással és igyekezettel játszott s hogy tán többet engedett meg magának, mint a menyai a darabban megírva van, azt hajlandók vagyunk fiatal hévének s azon nemes igyekezetnek betudni, melylyel a közönség rokonszenvét és szeretetét megálalni és kiérdemelni iparkodott. Erősen meg vagyunk győződve, hogy rendes körülmények között e szerepben dicsőséggel megállta volna helyét, de így tulságos lelkesültségében a helyes mérsékletet meg nem tartva, tulszba esett. Játékában sok helytt átesillámlott a művészi erő; nem egy jelenetben elragadó volt, de az összbenyomás még sem volt kedvező, mert sok helytt hiányzott a természetesség s a hatásvadászat nem egy jelenetet tönkre tett. Ferenczi ma este ismét remekelt. Olyan „képzelt beteg“-et állított elénk, mely bármely színpadnak is díszére vált volna. Örömrünk szolgá, hogy végre-valahára Kovács működéséről is írhatunk valamit. Mindedig ugy szerepelt a társulatnál, mint „stiller companista“, míg végre hosszas hallgatás után a cselekvés terére lépett és megmutatá, hogy mit tud. Csekély szerepében derekasan megálalta helyét. Ügyes játéka általános derűtséget idézett elő. Váradi Emma naponként újabb

jeleit adja szép tehetségének. Altalában a komolyabb szerepekben fokozatos haladást mutat. Tanácsunk most is, a mi a multkor, hogy több nyugalom és méltóság a tartásban s több figyelem a szavak hangsúlyozásában s így nemsokára kitűnő drámai színész nő válhatik belőle, mert minden kellék megvan a drámai szerepkörhöz: a jó arc, szép színpadi természet, hajlékony, kellemes hang, csakhogy ezen előnyöket kellően felhasználja. Hegyi, a zsidó csaplórosok e kitűnő mestere, mai szerepében is fényesen megoldá feladatát; igen jól játszott.

Mindenféle.

— Erdélyi r. k. püspökké az elhunyt Fogarassy Mihály helyére Ipolyi Arnold beszercebányai püspök fog kinevezettni, helyét Lónhardt Ferencz czimzetes püspök foglalná el.

— A csikmegeyi községek részére a földmívelési miniszterium, a tordai állami bika-teleplől, a gazdasági egyesület útján kért 11 drb. erdélyi fajbikák előnyö: részletfizetés mellett kiadását f. évi márczius hó 31-én érkezett leirat szerint megengedte.

— Tüz. Folyó hó 1-én szombaton K. Vársárhelyt a piacz körül tűz ütött ki, melyet azonban ideje korán sikerült eloltani. Minden ilyen alkalommal önkéntelenül felmerül bennünk azon kérdés, hogy „hol van az egykor oly hévvel felkarolt tűzoltó egy-let?“ Mert a tüzeseteknél alig lehet egyet-egyet látni a veteránokból.

— A csikmegeyi gazdasági egyesület a a megye községeihez kérdő íveket küldött a végből, hogy azokon statistikai kimutatásokat közöljenek az egylettel a kender- és lentermelés állapotáról. Ezen statistikai adatok a czélből gyűjtetnek, hogy a földmívelési miniszterium által a megye területén felállított szándékolt mintakenderáztatók, kender törő és tiloló gépek a termelési eredmények aránya szerint állíthatassanak be.

† Simonyi Ernő, a független párti képviselő egyik legkitűnőbb tagja márczius 28-án d. u. két órakor Abbaziában, hová betegsége ellen gyógyulást s tüdőlést szerezni ment, meghalt. Halála könnyű volt; az utolsó perczig megtartá eszméletét; utolsó szavai, melyeket az öt önfeláldozással ápoló Zelenai kisasszonyhoz intézett, ezek voltak: „Legyen nyugodt!“ És ő lett nyugodt, mert kiszívenvedett! — Simonyi Ernő született 1821-ben Nyitra-Zsambokrétén. Iskoláit Nyitrán, Vácson, Nagyszombaton s Pozsonyban végezte. 1848-ban a privigyei kerületben országos képviselőnek választották, s 1849-ben egy guerrilla-csapat parancsnoka volt Nyitra- és Bars megyében; csapata szétveretése után Nyitrában központi főbíró lett, s a hadsereg szervezésében s a megyében tanyázó hadosztyók élelmézésében kitűnő része volt. A katasztrófa után külföldre menekült s Angolországban egy családnál, mint nevelő, több évig működött. 1859-ben egy angol kereskedőhöz érdeklében Német-, Francia-, Spanyol- és Olaszországban utazott, s itt az utóbbi országban a háboru kitörésekor a magyar légíőhöz csatlakozott. A villafranciái békekötés után Bristolban fényképészettel foglalkozott. 1861-ben a privigyei kerület ismét megválasztá képviselőjének, de ő csak a kiegyezés után jött vissza hazájába s azontul folyton nagy szerepet játszott parlamenti életünkben. Pártállásra nézve mindig a szélsőbalhoz tartozott, de nemes jelleménél és tágaszkörü ismereteinél fogva minden párt egyaránt nagyra becsülte. Az elhunyt holtestét Budapestre szállították. Temetése f. hó 1-én ment végbe nagy pompával.

— Magyar nők egylete. „Még a mult év november havában a magyar nemzeti viselet visszaállításra, a magyar nyelv terjesztése és a magyar irodalom támogatása, magyar iparcikkek kötelező használása, jótékonyág gyakorlására a főntebbi czímen egy egyesület alakult a fővárosban. Az ügy élén főképen fiatal lányok állanak. Az egyesület alapszabályai napokban érkeztek le a belügyminiszteriumból s azok jóváhagyattak. Az egyesület védnökének öv. Damjanich Jánosné szándekeznak felkérni. Az ügy élén álló hölgyek egyelőre taggyűjtésben buzgólkodnak, s a mint ezek kellő számban együtt lesznek, megtartják a végleges alakuló közgyűlést.

— Következő sorok közlésére kértünk fel: „T. szerkesztő ur! Császár József urnak a „Székelyföld“ f. évi 46. számában foglalt, „A dó ügyi misériák“ című cikkére egy kis észrevételem lévén, kérem arra becses lapjában egy kis tért engedni. A közigazgatási bizottságot azon sulyos

váddal illeti, hogy az hatra-vakra minden információt elfogad s így Szászhegy község megpuskaadóztatását illetőleg is az adófelügyelő informálása alapján, szerinte törvényellenes végzést hozott. No pedig, hogy Csik-megye közigazgatási bizottsága ily ügyekben nem engedi magát hiányos információk által vezetetni, azt, kik annak üléseiben valaha részt vettek, vagy bár mint hallgatók, jelen voltak, legjobban fogják tudni. De van ennek a megpuskaadózott ügynek egy kis históriája, mit itt Császár ur lekiismeretének megnyugtatóására el kell mondanom. A dolog pedig így történt: G. I. szászhegyi birtokos 1881. végén bejelentette, hogy megadózott kétesövű fegyverét ellop-ták s kérte a kirótt adó törlését. Ezen állítás valóságának kiderítésére az ügy természeténél fogva egy kis nyomozás megtartása mutatkozott szükségesnek, minek eredménye az volt, hogy G. I. urannak kétesövű fegyvere — mint azelőtt, ugy akkor is — a fogason ékeskedett. De nyomban közs. előljárási bizonyítvány is lett kiállítva arról, hogy az a puska a község tulajdonát képezi s G. I. urnak, mint erdőcsésznek, hivatalos használatra lett kiadva. A további nyomozat kiderítette, hogy nevezett község 19 egyesövű és 2 kétesövű, vadászatra használható fegyver birtokában van s noha ezek állítólag a községi csend- és rendörök és az erdőcsészök használatára szánvák, mindazonáltal, mert az 1875. é. XXI. t. cz. 24. §-a csak a llandóan alkalmazott ily közegek fegyverét mentesíti: törvényszerűen adó alá vonattak. Hogy a törvényesen feleketett erdőcsészök az őrizetükre bizott erdőterületen a vadászati és fegyveradótol mentesek, az világos. De az ily alkalmazás, a törvény kijátszásának meggátolhatása végett, hatósági bizonyítvánnyal igazolandó, mi a vonatkozott ügyre mai napig sem történt meg. Csik-Szereda, 1882. márczius 28. Egy kőzig. Bizottsági tag.

— Kimutatás a járvány állásáról Csik-megyében. Az utolsó jelentés alkalmával maradt beteg 87, márczius 31-ig szapardott 151, összesen 238. Ezekközül meggyógyult 125, elhalt 14, kezelés alatt maradt 99. Az egész járvány alatt megbetegedett 2002, meggyógyult 1684, elhalt 229. Csik-Szeredán, 1882. márcz. 31. Dr. Spányik József, tiszti főorvos.

— Egy falusi gavallér a napokban K. Vársárhelyre jöven, értesült, hogy M. J. ur kereskedésében legújabb divatu nihilista nyakravalók találhatók, melyek olcsóság és tartósság tekintetében minden eddigiek fellett állanak. Gavallérunk azonnal siet a nevezett kereskedésbe és kér nihilista nyakravalót. A kereskedő végig néz rajta, elmosolyodik s aztán leakaszt a szegről egy csomag kötelet és oda nyújtja az ifjunak: „Tessék választani!“

Gazdaság és kertészet.

A fakéreg bemetszését illetőleg a legkiválóbb francia botanikusok nem egészen osztognak Rubens nézetében. Azok ugyanis nem a bemetszést, hanem a meghántást tartják hasznosnak, mind a tenyésztésre, mind a termékenységre nézve. A meghántás vagy csak a törzs egy részére szorítkozhatik, vagy pedig a földtől az ágakig az egész törzsre kiterjedhet és aránylag elég sürün ismételt hető. A ripacos, repedésses és élet nélküli kéreg ugyanis mintegy fogva tartja, sőt fojtogatja a fát, s a mellett, hogy rendes buvóhelye a rovaroknak, kedvező termő-talaja a kryptogam élősd növényeknek s így mintegy találkozó helye a fa leggonoszabb ellenségeinek. A meghántást azonban igen gondosan kell végrehajtani, hogy a hancs, a növénynedv e fötje, lehetőleg meg ne sérüljön. A meghántott fát aztán a kiszikkadás meggátálása végett igen észszerű, mint Duhamel tette, szalmatakaróba burkolni, mely alatt a fa rövid időn uj kérget képez és vi-gam folytatja életét. Az ilyen meghántás vén fáknál sem ártalmas, csak a kellő elővigyázatról meg ne feledkezzünk. A Rubens-féle bevagdolás csak a repedések számát növeli, miért is haszna nem igen áll arányban a be-lőle származható károkkal. Különben is tény, hogy a meghántogatott fa tovább él, mint az, melynek kergét koronként bevagdalták.

A váltóláz kóranyaga mocsáros vidékeken az éjjeli órákban száll fel a talajból. Ha az amerikai indiánok éjjel vagy korán reggel mocsáros vidékeken mennek át, orrukat

és szájukat bekötik. Bár a gomba elméletét, mely az újabb kor találmánya nem ismerhetik is; tapasztalásból tudják, hogy a mocsárokból a naplémentes feljötté között felszálló miasma-váltóláz idéz elő, s hogy ez ellen ugy védhetik magukat, ha az ily levegőt nem lélegzik be egyenesen.

A tők természeté némely vidéken nagy mértékben üzetik, így például, ha valaki nyáron Mainzról Grossgera és Darmstódn át Frankfurt vagy Heidelbergbe utazik, oly nagy tökültetvényeket talál, a melyeneket sehol másutt nem fog látni. Ott a talaj tulnyomólag homokos televény, melyben a talajvíz felszíne nem igen mélyen áll. A tököt nem vetik el korán. minthogy a tökmagnak csírázására a kukoricánál nagyobb talajmelegre van szüksége (9—10° R.). Legalkalmasabb a fészkekben tenyésztés, a jól megrágyázott fészkek egymástól 1—5 mért. távra állanak. Minden fészekbe három magot kell vetni, s a kikelt palánták közöl azonban csak egyet, a legerősebbet, kell meghagyni. Később a negyedik levélnél lecsipjük a fiatal növények hegyét, s a mellékindák közöl csupán kétfőlemat engedünk kifejlődni. A talaj minősége, a trágyázás, az időjárás és a művelés szerint egy hold 100—150 mmázsa termést ad. A tökkel szeptember közepétől december kezdetéig főképen a sertéseket etetik, de a szarvasmarha, juh, sőt a ló sem undorodik tőle, kü-lönösen, ha összezuzott állapotban 25—30% szecsával elegyítették. A tökmagot összegyűjtve olajütésre igen előnyösen fel lehet használni. A tök Wolf szerint tartalmaz 92% vizet s 8% szilárdalkatrészt, 0.9% a fehérnyét 4.7 szénhidratokat, 0.3 zsírt.

Háztartás.

Miért kezdjük a leveses ebédet? E kérdés már sokszor megbeszéltek. Vannak, kik e szokást helytelennek találják; szerintük a sok folyékony tápszer gyengíti az emésztő képességet s a gyomornedvet hígítja. Ez állítást azonban nem tudták eddig bebizonyítani, míg a leves mellett igen sok érvt lehet felhozni. A leves ugyanis csaknem mindig, a mint a gyomorba került, felszívatik a szervezet által s a gyomornedvre semmi hatást nem gyakorol, annak működését nem akadályozza. Az a szokás, hogy ebédünket levessel kezdjük, kétségen kívül azon körülménynek köszöni eredetét, hogy az ezen alakban bevett tápszer azonnal felszívódik a vérbe és gyorsan felűditi a kifáradt éhes embert, ki hosszas koplalás vagy fárasztó munka után sóváran ül ebédjéhez, hogy magát kissé megerősítse. Alig, hogy meleg, levesét elköltötte, 2—3 percz múlva érz, mint józ a friss élet ereibe, mint tünik el fáradtsága s mint foglalja el ennek helyét a jóléletnek bizonyos érzete. A leves éppen ez okból nemcsak azért nagyon hasznos, mert gyorsan felfrissíti az embert, hanem a gyomrot is erősíti, ugy, hogy az a következő ételeket sokkal könnyebben képes így megemészteni.

Konyhai használatra szánt burgonya conserválására Franciaországban következő módszert használnak: Egy üstben vizet forralnak, s az előlegesen megmosott burgonyát egy kosárba rakva a forró vízbe merítik s behagyják mintegy négy perczig, melyidő elteltével a kosarat kiemelik, a burgonyát kiöntik s újat raknak be. Így megy ez mindaddig, míg az egész készlet elő van készítve. Ezután a burgonya valamely szellős helyre rakatik s vékony rétegben kiterítettik, hogy gyorsan megszáradjon. Ezen kezelés által a burgonyafélék teljesen megöletnek és csírázásra képtelenekké tétetnek, miért is a burgonya egész ujig igen jól eláll. Így készítik elő a párisi vendéglősök nyárára való burgonyakészletüket. Némelyek a vízhez kevés sót is adnak, a mi igen észszerű. A burgonyát kiszáradás után sötét helyen kell tartani.

Szer a lótetű ellen. Egy Schmidt L. nevű francia a „Journ. des ros“ szerint azon gondolatra jött, hogy lótetűtől pusztított szederágyait karbolsavval önti meg, s állítólag a legjobb eredményt érte el ez uton. 15 gram karbolsavat 1.5 liter vízben oldott fel.

Szerkesztői izenetek.

Ügyvéd. Sz. Udvarhelyt, Jöhet sz; szerkesztő bármikor hontálálható, még olyan szegény legény által is mint jó magad.

Zsolt. Börne-dolgozataiddal szívesen látlak. Kicsiny közönség is szereti a jót.

G. J. Sz. Udvarhelyt. Aztán számolok circumspectus értesítéseidre. Jó ügynek illő közremunkálója lenni.

„Asszonyom“-nak. Sz. Udvarhelyt. Kukuk! Kukuk! Kukuk!

Sajgó. Sz. Udvarhelyt. Szívesen köszönjük közreműködésed. Tollától várunk még.

Cs. J. urnak. A kérdés mindkét oldalról eléggé meg levin vitatva, a további polemia a szenvedélyesség terére csapna át. Ezért kénytelenek vagyunk becses cikkét félretenni.

Felölös szerkesztők:

T. Nagy Imre, Dr. Kádbó Ferencz, Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos: Szabó Albert.

Magy. kir. államvasutak keleti vonalának
M E N E T R E N D J E.
(Érvényes 1881. évi május 15-től.)

A Predeal—nagyvárad irány:			A Nagyvárad—predeali irány:		
Állomások:			Állomások:		
		Személy vonat 203. sz.			Személy vonat 204. sz.
		óra és perc			óra és perc
Bukarestből	Indul	—	Budapest	Ind.	—
Predeal	"	—	Nagyvárad (vend.)	Érk.	5.17
Tömös	"	—		Ind.	8.17
Brassó	Érk.	6.13	Kolozsvár	Érkezik	9.40
Földvár	Ind.	6.52		Indul	10.14
Apáca	"	7.23	Kocsárd (vend.)	(elág. N.-Sze.)	12.38
Agostonfalva	"	7.51		(M.-Vás.)	12.42
Kőhalom	"	8.41	Tövis, (vendéglő)	(elág. N.-Sze.)	148
Héjasfalva	"	10.15		(Gy.-Fehv.)	2.17
Segesvár	(vendéglő)	10.32	Kapus, (ben felé, vendégl.)	Ind.	3.07
	Ind.	10.52		Ind.	3.41
Medgyes	Ind.	12.06	Medgyes	Ind.	4.51
Kapus	(elág. N.-Sze.)	12.24	Segesvár (vendéglő)	Érkezik	5.11
	(vendéglő)	12.30		Indul	5.22
Tövis	(elág. N.-Sze.)	2.06	Héjasfalva	"	5.32
	(vendéglő)	2.26		"	7.29
Kocsárd	(elág. N.-Sze.)	3.24	Kőhalom	"	8.18
	(M.-Vás.)	3.34	Agostonfalva	"	8.51
Kolozsvár	(vendéglő)	5.50	Apáca	"	9.23
	Indul	6.28	Földvár	"	9.23
Nagyvárad	(vendéglő)	11.44	Brassó (vendéglő)	Érkezik	10.02
	Indul	11.52		Indul	—
Budapest	Érkezik	8.45	Tömös	"	—
		5.37	Predeal	"	—
			Bukarest	Érkezik	—

35—1882. végr. h. sz.

Árverési hirdetés.

Alólirt ezennel közhírré teszi, hogy gyergyótölgyesi „Mendel testvérek” czég csődvagyományának elárverezése a csikszeredai tek. kir. törvényszék 1066—1882. polg. számú végzésével elrendeltetvén, nevezett csődvagyomhoz tartozó 1289/3 krajczárba becsült különféle vegyes bolti árucikkek tételenként Gyergyó-Tölgyesen 1882. évi április hó 17-ik és következő napjain — mindig délelőtt 8 órakor — kezdődőleg — vagyonbukott czég üzleti helyiségében készpénzfizetés mellett nyilvánosan eladni fognak.

Kelt Gyergyó-Szt.-Miklóson, 1882. április hó 1-én.

Juhász Károly,

1—3 kir. járásbíróági végrehajtó.

Sz. 2—1882.

Csik-Szent-Miklós rom. kath. község 1881. évi október 28-án elhatározta egy új iskolának építését. Ezen építkezés vállalkozás utjának biztosítása végett 1882. április hó 17-én délelőtt 9 órakor Csik-Szt.-Miklós község hivatalos házában, szóbeli és írásbeli zárt ajánlatok elfogadása mellett nyilvános árlejtést fog tartani.

Az építési költségeket a következő összegek jelzik:

1) Föld-munka	—	128	frt 80	kr.	5) Cserépfedő-munka	204	frt 68	kr.
2) Kőműves-munka	—	1689	„ 25	„	6) Bádógos, asztalos, lakatos, kovács, mázó, üveges munkák összesen	1968	frt 69	kr.
3) Kőfaragó-munka	—	152	„ 40	„				
4) Ács-munka	—	701	„ 41	„				
					Összes építési költség	4945	frt 23	kr.

Ezen készpénzbeli költségekhez a község járul 100 □ öl kővel, szükséges fával, 50 ezer téglával.

A tervek, költségvetés, építési leírás, az árjegyzéki és építési feltételek 1882-ik évi márczius hó 23-tól fogva, ugyanazon évi április hó 17-ik napjáig a fenn említett község hivatalos házában megtekinthetők és ugyanott átvehetők az írásbeli zárt ajánlati minták is.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, miszerint a fenn kitett napon és órában az elő irányzott építési költség után számítható 10 százalékos bántópenzzel ellátva, a kitűzött helyen vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig jogérvényes írásbeli zárt ajánlatukat a 10 százaléktól bántópenznek melléklése mellett az árlejtési bizottmányhoz, az árlejtési és építési feltételekben kitűzött határidőig küldjék be.

Csik-Szent-Miklós, 1882. márczius 23-án.

Kiss Dénes m. p.
körjegyző.

Bálinth Lázár m. p.
plebános.

Péter József m. p.
isk. sz. elnök.

Alólirt könyvnyomdájában

felvállaltatnak, pontosan s gyorsan készíttetnek helyi és vidéki könyvnyomdai megrendelések u. m.:

MINDENNEMÜ MEGHIVÓK,	ALAPSZABÁLYOK.	SZÁMLÁK,
TÁNCZRENDEK, ROVATOS IVEK,	HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,	árjegyzékek, peresiratok
folyó- és röpiratok.	borítékok, névjegyek.	étlapok, felhívások.

Ajánlja csinos kiállításu

F A L R A G A S Z O K

elkészítését,

KÉSZNYOMTATVÁNY, IRÓ- ÉS LEVÉLPAPIR RAKTÁRÁT,
valamint írószereit.

Kézdi-Vásárhely, 1882. márczius hó.

SZABÓ ALBERT,
nyomdatulajdonos.